

Op zekere dag had ik mijzelf getraceerd op gerookte paling, waarvan natuurlijk de velletjes en de graten overbleven. Denkende aan wat Dr P. Krefft over de Carolinische Doosschildpad (*Terrapene carolina* Linné) schreef, nl. dat deze graag halfvergane vis lust, probeerde ik eens of de „Braziliaan“, die zo graag wormen en vlees at, soms ook in de palingvelletjes wilde happen. Het dier heeft er inderdaad een klein beetje van gegeten; de oude Griekse landschildpad echter, at alles op en liet geen graatje liggen.

Trouwens, ook van het gehakte vlees, dat ik voor de Braziliaanse schildpad klaar zette, at de Griekse veel gulziger, zonder er ook maar iets van over te laten. De Moorse schildpadden daarentegen roerden dit voedsel niet aan, maar hielden zich — als uitgesproken vegetariërs — uitsluitend bij hun plantenkost.

Van mijn Noord-Amerikaanse sierschildpads kan ik u nog vertellen, dat deze behalve: vis, vlees, slakken, daphnia's, wormen en diverse insecten, ook zelfs gerookt of gekookt vlees, zoute haring, gerookte bokking of gestoomde makreel enz. aten. Dit zijn dan ook Waterschildpadden en dus voornamelijk op dierlijk voedsel aangewezen, hoewel zij daarnaast — bij wijze van groente — ook gaarne waterplanten en slablaadjes, bladeren van paardebloemen e.d. smullen.

Vooraf sommige soorten, zoals *Pseudemys scripta scripta* Schoeff en *Pseudemys d'orbigni* Dum. et Bibron (Braziliaanse sierschildpad); *Pseudemys scripta troostii* Holbrook (De Roodwang-sierschildpad) echter nagenoeg niet, deze is een meer uitgesproken vleeseter.

Zoals u ziet: „smaken verschillen“, óók bij schildpadden.

Een hele week samen met terrariumliefhebbers

Nog slechts twee en een halve maand en wij zijn zover, dat de reeds eerder aangekondigde natuurstudieweek voor hydrobiologie, aquarium- en terrariumkunde en herpetologie zal aanvangen. Uit de kringen van aquariumhouders is de belangstelling voor deelneming groot — de helft van de beschikbare accommodatie is nu reeds besproken — maar helaas blijven de leden van „Lacerta“ grotendeels afzijdig. Hoe is het mogelijk! Voor slechts f 22,50, alles inbegrepen, dus logies, voeding, excursies onder deskundige leiding, ontwikkeling en ontspanning, alles in dit bedrag begrepen.

Van Maandag 30 Juli tot en met Zaterdagmorgen 4 Augustus, dus een hele week, heerlijk buiten in een der mooiste streken van ons land, Zuid-West Drente. Daar waar een aantal natuurreservaten van helde, bos en vennen, wemelend van reptielen en amfibieën, zich aansluiten aan de Beulakker- en Belterweide — beroemde watergebieden met een zeldzame flora en fauna, het neusje van de zalm voor de hydrobioloog.

Terrariumhouders, grijpt toch uw kans en paart het aangename aan het nuttige. Een heerlijke vacantie, ook voor uw echtgenote of verloofde; gelegenheid tot persoonlijke kennismaking met terrariumhouders; daardoor verdieping van uw kennis op dit gebied; uitwisseling van gedachten en ervaringen, waarmede soms in één week tijds meer wordt geleerd dan na jarenlange studie in dikke folianten!

Fotografen en filmers zullen in deze week volop gelegenheid hebben hun esthetische en documentaire aspiraties te bevredigen, want het is er zeldzaam mooi.

De Volkshogeschool is gevestigd in een prachtig oud buitengoed, beschikt over ervaren leiding, een staf van personeel voor het bereiden der maaltijden, enz. Dames en heren worden afzonderlijk gehuisvest (ook gehuwde paren). Van de deelnemers(sters) wordt slechts verlangd, dat zij bij enige lichte werkzaamheden assistentie verlenen, vooral als onze groep wat groot is.

De maaltijden zijn eenvoudig maar degelijk, hetgeen ook gezegd kan worden van de slaapgelegenheden. Er is volop gelegenheid om zich na excursies heerlijk op te frissen in ruime waslokalen met stromend water.

Beschikt men over wat aanpassingsvermogen, zorgt men voor een goed humeur en trekt men gemakkelijke excursiekleding aan met een paar waterdichte schoenen (nog beter zijn zowel voor dames als heren kaplaarzen), dan zijn wij er zeker van dat u het geweldig naar uw zin zult hebben.

Lacerta-mensen, blijft dus niet afzijdig, schrijft ook in, maar wacht niet té lang, want dan zijn ook de overige beschikbare plaatsen besproken. Wanneer u nog heden een inschrijfformulier aanvraagt bij de heer H. van der Veen, Mincklerstraat 17, 's-Gravenhage, ontvangt u dit per kerende post.

Vuursalamanders na vier jaar geslachtsrijp

door Mej. E. M. D. Lūps, Velp (G)

Mijn vuursalamanders (*Sal. salamandra*), geboren April 1947, thans amper vier jaar oud, hebben jongen geworpen. De larven zijn ongeveer half zo groot als de jongen,

die het oude moederdier in dezelfde dagen ter wereld bracht. Ook waren er verscheidene onvoldragen eitjes en dode diertjes bij. Begin Maart 1951.

Mijn voorjaarsexcursie in Noord-Frankrijk

door H. A. L. Menne, Den Haag

Aan de maretakken, waarmede de bomen vol zitten, zie ik nu pas goed dat wij in Frankrijk aangeland zijn. 't Is een typisch gezicht, die parasitaire planten, in de verte net verzamelingen tropische vogelnesten.

Maar ik begrijp niet, dat men deze mistletoe daar zo laat voortwoekeren, want veel bomen zien er toch maar armtierig door uit: zij hebben zelf haast geen bladeren. Onze trein rijdt dwars door sneeuw- en

onweersbuien. Hier en daar ligt alles onder een wit dek, en dat op 25 April in Frankrijk! Ik betwijfel of ik één reptiel zal zien op mijn tochten. Ik besluit dan ook maar eerst de verzamelingen van Dr Parizy te Gagny (Seine et Oise) te gaan bezichtigen.

Zo gebeurde het dan, dat ik met beesteweer bij hem op bezoek was. Het verwondert mij nog, dat er van de gemaakte foto's één goed was. Van de smaragdhagedissen enz., die in zijn grote, bezienwaardige tuin in 't wild leven, was natuurlijk niets te bekennen.

Dr Parizy kweekt zijn amphibieën — want dat is zijn specialiteit — voornamelijk in een kolossale verwarmde broeikas, waarvan één wand uit een rotshelling vol tropische gewassen bestaat. Op de grond in de kas lopen verscheidene exotische padden vrij rond, w.o. *Bufo marinus* en *Bufo mauritanicus*. Hij heeft totaal 50 soorten amphibieën. Een 20-tal soorten kweekt hij zelf met succes. Hiervan wil ik noemen:

de Schuimnestkikker van Tasmanië (*Lymnodynastes tasmaniensis*),

de Afrikaanse klauwkikker (*Xenopus laevis*),

de Ribbensalamander (*Pleurodeles waltl*),

de Marmersalamander (*Triturus marmoratus*),

Triturus helveticus.

Interessant waren de diverse nuances der Gevlekte Landsalamander, waarvan er o.m. bij waren van de hellingen der Pyreneën. Dr Parizy is een uiterst enthousiast liefhebber. Hij was zeer ingenomen met de drie Surinaamse *Bufo marinus*, die ik voor hem meebracht had en wil dolgraag met leden ruilen. Hij betreurt het echter, dat de ruilaanbiedingen in „*Lacerta*“ alleen in het Hollands verschijnen en daarom wil ik ieder lid, die op het gebied van exotische kikkers, padden of salamanders een ruil tot stand wil brengen, aanraden hem, hetzij in de Engelse, hetzij in de Franse taal, te schrijven.

Gelukkig volgden spoedig enkele zeer warme dagen, zodat ik van mijn verder verblijf in de omgeving van Parijs volop kon genieten. In het Bos van Vincennes nam ik geen enkel reptiel waar, ook niet in het Bois de Boulogne, alleen wat heel gewone kikkers (te druk bezocht?), maar des te meer vogels en vlinders. Ik bemerkte spoedig dat de bloemen in Frankrijk verder waren dan in Nederland: de wilde hyacinten waren haast uitgebloeid, look-zonderlook, vogelkers, sering enz. in volle bloei. Ook ontbraken hier natuurlijk de gebruikelijke maretakken in de bomen niet!

Fortuinlijker was ik in het prachtige, uitgestrekte Forêt van Fontainebleau, dat, zoals u bekend zal zijn, de noordelijkste vindplaats vormt van verschillende Franse hagedissen en slangen, als de Smaragdhagedis, *Lacerta viridis* en de Aesculaapslang (*Elaphe longissima*). Het is een heerlijk terrein voor de natuurliefhebber en in elk jaargetijde is er dunkt mij veel te genieten. Het is een bergachtig gebied; de beboste hellingen en plateaux liggen vol verspreide grote rotsblokken. Op de rotsige hoogvlakten komen vaak aardige poelen voor, waarin, behalve de groene kikker, ook de vinpootsalamander moet voorkomen (de eerste nam ik er slechts waar). Uit het feit, dat zij vol waterplanten zijn, leid ik af, dat zij ook midden in de zomer, die daar al veel warmer is dan bij ons, water bevatten.

De plaats, waar ik mijn eerste muurhagedissen waarnam, is de „Gorge aux Loups“. Zij kwamen daar zeer talrijk voor op de hellingen vol rotsblokken en spaarzaam begroeid met berken, dennen en allerlei struiken, als bramen en brem. Het valt werkelijk niet mee om hagedissen hier te vangen. Heel anders dan op Nederlands gebied. Bovendien schieten de vlugge diertjes direct onder de rotsblokken of in een onbereikbare doornwildernis tussen de rotsen weg. Ik zag kans een *Lacerta mura-*

Het „Mare aux Fées“

Foto
H. A. L. Menne

lis een open plek op te jagen. Met een vaart schoot hij ten slotte onder een struikje een gat in. Ik vermoedde, dat dit gat niet doorliep en groef het open. Mijn vermoeden was juist. Op het moment echter, dat ik de hagedis bijna te voorschijn bracht, nam zij een grote sprong over mijn hand heen en mijn kans was verkeken.

Het is daar werkelijk heerlijk boven op zo'n plateau. Er is een bankje met een prachtuitzicht over de „Gorge aux Loups“. Aan alle kanten sloegen de nachtegalen, ook zongen er roodborstjes en fitisjes. Groene spechten laten hun lach over de dalen weergalmen. In de bossen links roepen koekoeken. Hoog boven de bergen cirkelen roofvogels, waaronder de havik en de boomvalk. Terwijl ik zo stil zit, komt er een *Lacerta viridis* van onder de struiken te voorschijn, vlak voor mij, een ogenblik later een *muralis*. Beide soorten heb ik overal in grote getale in het Woud van Fontainebleau gezien, maar ik heb maar één smaragdhagedis kunnen bemachtigen. De terreingesteldheid laat feitelijk niet toe de dieren met de hand te vangen, zoals wij dat op onze hei gewend zijn.

Wandelend in de richting van zware boomgroepen, stond ik na enige tijd onverwachts voor het bekende „Mare aux Fées“, een mooi begroeide poel, niet erg groot, die werkelijk idyllisch gelegen is. In de nabijheid staan groepen oude bomen en het is geen wonder dat men hier Zondags overal geparkeerde auto's en gedekte picknicktafels ontmoet.

Op deze plek zag ik mijn eerste en ook mijn enige adder. Ik vermoed, gezien de smalle rugtekening, dat het een *Vipera aspis* was. Ik zag haar niet duidelijk. Deze *aspis* komt hier evenals in het westelijk deel van het woud („Gorges de Franchard“) veel voor. Ook de *Vipera berus* moet nergens ontbreken.

Afdalend in zuidelijke richting, de kant van Marlotte uit, — het u zeker wel bekende vakantieoord — nam ik méér *Lacerta viridis* doch minder *Lacerta muralis* waar. Het bos werd in die richting dichter en afwisselender.

Vraag en aanbod Ruilverkoper

Ons lid K. Delleman, Pieter Borstraat 28, 's-Hertogenbosch, zou gaarne aanbiedingen ontvangen van *Sceloporus*-soorten. Wenst voorts een aantal *Discoglossus pictus* (Schijftongkikvorsen). Wie kan hem aan deze diersoorten helpen of weet een adres waar deze te koop zijn?

Ons lid W. Köhler, Lijsterbeslaan 6, Rotterdam Noord, biedt te koop aan: Moorse landschildpad (20 cm van kop tot staart), prijs / 4,—. Voor de meestbiedende verder ter beschikking aquarium in de maten lang 29, breed 19, hoog 23 cm.

Terrein waar *Lacerta muralis* veel voorkomt.

Foto: H. A. L. Menne

Behalve de soorten hierboven genoemd, moet in deze omgeving verder voorkomen de Gladde Slang, *Coronella austriaca*, de Ringslang, *Natrix natrix*, de Zandhagedis, *Lacerta agilis* en de Boomkikker, *Hyla arborea*. Ik was er ditmaal echter te kort om alle soorten op te sporen, doch hoop het nog eens te herhalen. De reeds genoemde Aesculaapslang moet voor Fontainebleau als een zeldzaamheid beschouwd worden. Deze komt zuidelijker echter in steeds groter getale voor. Ik kan een ieder aanbevelen eens en vakantie in dit woud- en klippengebied door te brengen.

Het lid van onze zustervereniging in Engeland Mr E. J. E. Pitman, Branksome House, Branksome Road, St. Leonards (Sussex), Engeland, schreef ons het volgende:

"I am very anxious to obtain one pair of each of the following: *Bufo bufo*; *Bufo calamita*; *Bufo viridis*; *Alytes obstetricans*, *Pelobates fuscus*, *Triturus marmoratus*, *Sal. salamandra*. I have a large collection of Australian and American, African and European reptiles and I am now trying to build up a comprehensive collection of toads. I will be most pleased to exchange specimens". Leden van „*Lacerta*“, hier ligt uw kans om reptielen uit Australië, Amerika en Afrika te krijgen door middel van ruil!